MEDALION

RADU PINTEA

SÎNTEM vecini şi l-am cunoscut de cînd era de-o şchioapă[1]*; fraza care explică de ce scriu despre el, dar fără nici o valoare exegetică, după cum se va vedea.*

Tatăl său, înainte de pensionare, a lucrat ca tipograf la marele nostru combinat poligrafic (acum trebăluieşte toată ziua prin curte cu o alură de urs blînd); maică-sa are farmecul unui cîntec de Mozart. Fratele lui, exceptînd talentele tehnice, este perfect normal.

Dacă ar fi s-o cîrmim spre fabulă, aş spune că, într-o familie de cumsecade galinacee, s-a pomenit el, oul de aur. Dar dacă aurul este şi radioactiv, cum mai rămîne cu fabula?

M-a îmbătrînit medalionul ăsta, fiindcă de-o lună tot vreau să-l fac, şi nu ştiu cum. Într-o noapte, l-am visat scris închegat, satisfăcător, dar, la trezire, uitasem totul în afară de două cuvinte ce se prelinseseră din somn prin forţa lor sonoră: **pur şi dur.** *Ele definesc totuşi destul de corect conglomeratul de viată, talent şi zbucium numit Radu Pintea.*

Acum, după absolvirea Facilităţii de energetică, munceşte la o fabrică din apropierea Capitalei. Nu bea, nu fumează. Seara, tîrziu, ajuns acasă, se zvîrle în pijama, ca într-un scafandru, şi se avîntă pe căile neumblate ale fanteziei lui.

Pînă în acest moment, a şi scris şase romane şi peste 25 de povestiri. Romanul „Aerostatul inocenţilor” i-a fost premiat la un concurs şi publicat în 1981 de editura „Albatros”, iar povestirea „Călătoriile păsării Vyt” a primii premiul pentru originalitate la Consfătuirea S.F. de la Tîrgovişte (1978)

Nu voi încerca să-i definesc povestirile, adăugînd etichetei S.F. adjective ca simbolic, parabolic etc. Sînt convins de talentul său, deşi uneori mi se pare că o ia razna, dar cred de asemenea că rostul tinerilor e tocmai să-i uimească pe vîrstnicii lor colegi. Dacă noul ni s-ar părea banal, n-ar mai fi nou. În acelaşi timp, ceea ce scrie el (mai mult sau mai puţin) S.F., îmi face impresia unui nod de uragan care, cu o stranie simpatie, îmi aruncă o privire de E.T. Dar uraganu-i uragan, chiar dacă-l ştii de cînd era mic, şi întotdeauna rămîn nedumerit că nu mi se-ntîmplă nimic atunci cînd îl ating cu mîna pe creştet.

ADRIAN ROGOZ

---

[1] Pentru amatorii de date istorice, R.P. s-a născut la 5 octombrie 1956 în Bucureşti.

CĂLĂTORIILE PĂSĂRII VYT

TOTUL a început în anul în care erupţia de o violenţă nemaiîntîlnită a vulcanului Krakatoa a zguduit Sumatera, Kalimatanul şi Borneo, extremităţile sudice ale arhipelagului japonez şi ale Polineziei. Erupţiile anterioare ale vulcanului îi făcuseră deja faima de cel mai agresiv vulcan terestru, iar ultima dintre ele îi confirma încă o dată terificul superlativ.

Instinctul sălbăticiunilor a presimţit cataclismul şi cu multe zile înainte animalele pradă agitaţiei s-au refugiat din pădurile tropicale prin hrube şi chiar prin grotele recifelor de corali ale arhipelagului.

Singura vietate ce părea că sfidează presimţirile era o pasăre pe care indigenii o numesc VYTOOMBA sau pasărea singuratică. Este de mărimea unui vultur cu care se aseamănă destul de bine, Aripile îi sînt puternice, cu penajul de un negru intens, metalic, în reflexe albastre. Restul corpului e acoperit cu pene de un alb orbitor. Ciocul puternic curbat şi picioarele scurte prevăzute cu gheare puternice au transparenta şi consistenţa sticlei, iar ochii îi sînt mari şi roşii ca nişte cărbuni aprinşi. Cînd pasărea VYT doarme, pleoapele diafane ce-i acoperă ochii sînt de un purpuriu magnetic ireal şi oricine s-ar întîmpla s-o privească în clipele acelea încearcă un sentiment de fascinantă atracţie.

Îşi face cuibul pe vîrfurile cele mai abrupte ale munţilor pentru a-şi feri oul în clipele ei de somn de pitonii şi panterele negre ce hălăduiesc din cînd în cînd şi prin zonele mai pietroase ale insulei.

Nimeni nu ştie exact cît trăieşte pasărea VYT, dar vracii din arhipelag spun că ea ar vieţui de patru ori viaţa unui om. Indigenii mai cred că pasărea VYT zboară vreme de o lună încheiată după care o lună doarme, apoi iar o lună zboară şi tot aşa.

Ei o văd uneori plutind departe, cu clonţul şi ghearele sclipind în soare, undeva deasupra crestelor semeţe şi atunci şoptesc cu adoraţie „VYTOOMBA... VYTOOMBA...”

Chiar dacă se întîmplă ca în luna de zbor să fie furtună, uragan sau tornadă, pasărea VYT tot zboară, indigenii ştiu asta şi, ascunşi în colibele lor sau în casele de piatră din oraşele Sumaterei, murmură „VYTOOMBA... VYTOOMBA...”

Îndrăgostiţii cred că e un semn bun s-o privească pe o astfel de vreme şi atunci, sub torentele de apă şi vînt ale furtunii, unul în braţele celuilalt caută să străbată cu privirea stihia în care ştiu că pluteşte netemătoare şi statornică VYTOOMBA, pasărea singuratică. Şi cînd unul dintre îndrăgostiţi o vede se bucură nespus de mult, o arată şi celuilalt, se sărută şi şoptesc amîndoi gură în gură sub cerul dezlănţuit al tropicelor „VYTOOMBA... VYTOOMBA...” ca pe o mirabilă incantaţie.

Se pare că de multe ori destinul iubirii urmează frumoasa cicladă a VYTOOMBEI.

„VYTOOMBA zboară” iar pasărea pluteşte vreme de o lună încheiată strălucind în lumina tăioasă a fulgerelor cu ochii ei mari şi roşii, aprinşi, cu aripile întinse vibrînd ca nişte lame de oţel. Apoi VYTOOMBA doarme iar o lună încheiată în cuibul ei de pe stînci, departe de ameninţarea pitonilor şi panterelor din insulă.

Pasărea VYT face un singur ou de care are grijă doar soarele arzător al tropicelor. De îndată ce iese din găoace, puiul VYTOOMBA zboară o lună încheiată după care doarme o lună încheiată, intrînd astfel în ciclul speciei sale. Nimeni nu ştie ce se întîmplă cu genitorul său, dacă îşi clădeşte sau nu un alt cuib sau dacă rămîne în cel vechi, laolaltă cu puiul. Indigenii n-au văzut însă niciodată două păsări VYTOOMBA una lîngă cealaltă. Ei văd doar una mereu, plutind departe între ocean si cer.

Erupţia lui Krakataua s-a nimerit într-o zi cînd pasărea VYTOOMBA era în zbor. După cataclism, locuitorii insulei Krakatau s-au întors şi n-au mai văzut-o zburînd deasupra vulcanului înnegurat de fumarole maro-violet respingătoare; mirosind a pucioasă şi cordită. Cuibul se aflase într-un adăpost de tuf vulcanic, în apropiere de craterul principal obturat de lavă solidificată. În cursul erupţiei, presiunea magmei a smuls buza craterului vechi proiectînd fragmentele la înălţime de cîţiva kilometri. Oul păsării VYTOOMBA împreună cu fragmentul de rocă vulcanică a fost proiectat pe o orbită circulară în jurul Pămîntului, dincolo de bariera atmosferei.

Odată ajuns în spaţiul cosmic, oul VYT a fost supus radiaţiilor de tot felul şi mai ales celor solare. La a treizecea revoluţie în jurul Pămîntului a cuibului proiectat în zbor orbital, noului pui VYT a spart crusta calcaroasă ce-l înconjura şi a ieşit în Cosmos. Dar era acum altfel decît specia lui. Mutaţiile pe care radiaţiile cosmice le-au produs în embrion i-au inversat culorile şi i-au creat o esenţială excrescenţă funcţională fără de care în vidul cosmic puiul n-ar fi trăit. Noul pui avea corpul acoperit cu pene

negre, aripile îl erau albe, ochii – două globuri limpezi ca lacrima. Numai ciocul şi ghearele deveniseră roşii ca sîngele. În coadă îi crescuse un fel de braţ ce se termina cu o pîlnie care se mişca în permanenţă după soare sau după cele mai strălucitoare stele. Prin această duză, puiul VYTOOMBA se hrănea cu radiaţie stelară. Ieşirea din ou a puiului a coincis pentru noua lui viaţă cu începutul perioadei sale de somn care de data asta nu a mai durat o lună, ci un an.

În periplul său orbital împreună cu stînca pe care se aflau rudimentele cuibului său, noul pui VYT a vegetat ca mort, pîlnia din coadă i se mişca lent, după soare, hrănind organismul ce se dezvolta însă rapid. Duza s-a tot orientat astfel timp de trei sute şaizeci şi cinci de zile spre stelele tuturor constelaţiilor şi a fixat în instinctul păsării VYT formele şi frumuseţile siderale ale Universului.

Întreagă această instruire prin nutriţie cu radiaţie a maturizat în somn dorinţa puiului VYT de a zbura în următorul an tot atît de intens şi frumos precum Universul, i s-a relevat în cursul voiajului prin spaţiul cosmic.

Noua pasăre VYTOOMBA s-a deşteptat în a trei sute şaizeci şi şasea zi, şi-a tras pleoapele diafane de pe globurile imense şi pure ca de cristal ale ochilor şi atunci s-a produs strania fuziune dintre instinct şi realitate, atunci întreg Universul s-a basculat primar în cei doi ochi avizi de nemărginire. Noul VYT a început să-şi mişte aripile şi imediat vidul i-a demonstrat că-i sînt inutile şi atunci şi le-a strîns pe lîngă corp. Totuşi o minusculă mişcare de înaintare avu loc ca urmare a efectului de reacţie şi existînd un precedent al experienţei, acesta a intrat imediat în instinct. Din acel moment pasărea VYTOOMBA a încetat să mai consume din energia siderală cu care se hrănise în timpul anului său de somn. Pîlnia devenise un motor fotonic prin care ţîşneau din cînd în cînd jeturi de lumină. Astfel puiul VYTOOMBA a început să se deplaseze.

La început a făcut doar mici excursii în jurul cuibului, apoi zboruri mai lungi. De la o vreme stînca pe care se afla cuibul a căzut din ce în ce mai mult în adîncime pînă cînd a intrat într-o orbită descendentă după care a pătruns în atmosfera terestră şi a ars ca un mic meteor. Într-una din „întoarceri” micul VYTOOMBA nu şi-a mai găsit cuibul satelit. A mai rătăcit un pic pînă ce în ochii lui ce văzuseră Universul atît de aproape sclipi o frîntură de clipă dîra luminoasă a meteorului. Din pîlnia posterioară ţîşni atunci un jet de lumină şi pasărea VYTOOMBA se înscrise în zbor cu aripile strînse spre Pămînt, uriaşa sferă albastră colorată ici-colo de mici

inflorescenţe roz ca nişte meduze diafane.

VYTOOMBA luase drumul cuibului său ancestral, în curînd avea să-şi desfacă aripile şi să plutească iarăşi deasupra singuraticelor înălţimi ale uscatului.

Sfera albastră se apropia din ce în ce mai mult de ochiul său, dar pe măsură ce cobora, pasărea VYT se metamorfoza în ceea ce fusese odinioară genitorul său: aripile îi redeveniră negre, ciocul şi ghearele de sticlă, iar ochii, ochii ei ca lacrima se înroşiră ca doi tăciuni aprinşi. Pînă şi mica pîlnie atît de vitală în Cosmos se aprinse şi căzu şi în clipa în care puiul VYTOOMBA deveni ceea ce fuseseră pe rînd toate păsările VYT, el îşi desfăcu larg şi sigur aripile planînd terestru asupra unui imens ocean de linişte.

Începuse luna de zbor şi VYT a zburat. Pretutindeni a zburat peste oceane şi oceane de linişte, Krakatoa parcă nu fusese niciodată, era o linişte plină de radiaţii care de rîndul acesta nu-l mai hrăneau pe micul VYTOOMBA, ci îl ucideau lent.

A căutat vreme de o lună încheiată tropicele fierbinţi şi fericite, valurile Arafurei ireal de albastre ce mai curgeau prin amintirile vagi ale propriei eredităţi, a căutat singurătatea calmă a unui pisc de munte.

Totul era sferic, egal.

Aşa a plutit VYTOOMBA o lună încheiată şi în cele din urmă, aşezîndu-se pe chila unei epave, a început somnul ei terestru.